

فیلیمو
مدرسه

ادبیات

نمونه سوالات درس چهارم ادبیات فارسی نهم

گرفتن با
فیلیمو مدرسه
راحتش!

۲۰

FilimoSchool.com

- ویدیوهای آموزشی
- معلم خصوصی
- خلاصه درس و جزوه
- سوالات تستی و تشریحی

آرایه را در مصراع دوم در بیت زیر مشخص کنید.
عشق با دشوار ورزیدن خوش است / چون خلیل از شعله گل چیدن خوش است

۱

 فیلیمو مدرسه

معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

«مترادف واژگانی را که زیر آن خط کشیده است، حتماً باید در معنی عبارات شما باشد»
الف) و در هر که این دو گوهر یابی چنگ در وی زن.
ب) تو می دانی که هوای دل من در موافقت فرمان توست.
ج) داعیه‌ای در باطن من پدید آمد.

۲

 فیلیمو مدرسه

منظور از عبارت مشخص شده در جمله «آن طرف، نصف جهان با تانک‌های آتشین در راه / این طرف ایرانیان، تنها» چیست؟

۳

 فیلیمو مدرسه

آرایه‌های ادبی موجود در عبارت زیر با کدام گزینه مناسب از ستون الف مرتبط است؟ (یک آرایه اضافی است.)

الف	ب
۱) در فکر رستم پاسخ بداد کرم	جناس
۲) بود وصل مو و هجرانم از دوست	تلمیح
۳) کم کم شمع وجودش به خاموشی می‌گرایید	تضاد
۴) تیغ آتش خیز دستان را نمی‌دیدند	تشبیه
	جان‌بخشی

۴

 فیلیمو مدرسه

نوع فعل را در جمله‌های زیر مشخص کنید.

الف) دوستانم در مدرسه مانده‌اند. (ب) شاید به دیدار شما بیایم.

۵

 فیلیمو مدرسه

معنی لغات مشخص شده را بنویسید.

الف) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار
ب) و در محاوراتی که به حضور او میان دو کس رود، خوض ننماید.
ج) چو بفروختی از که خواهی خرید / متاع جوانی به بازار نیست.
د) ابلیس زهره ندارد که گرد او گردد.

۶

 فیلیمو مدرسه

یکی از آثار نویسندگان زیر را بنویسید.

الف) عطار نیشابوری (ب) عبدالرحمان جامی

۷

 فیلیمو مدرسه

دو آرایه بیت زیر را مشخص کنید.

«کوه و دریا و درختان همه در تسبیح‌اند / نه همه مستمعی فهم کند این اسرار»

۸

 فیلیمو مدرسه

با توجه به متن، آرایه مناسب داخل پرانتز را انتخاب کنید.

الف) در مصراع «آسمان از شوق دف می‌زد» آرایه (تشبیه، تناسب، تشخیص) به کار رفته است.

ب) در بیت «ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی بر کند / چون تو را نوح است کشتیان ز طوفان غم مخور» آرایه (تشبیه، تلمیح، جناس) وجود ندارد.

۹

 فیلیمو مدرسه

موارد خواسته شده را در جدول زیر کامل کنید.

فعل	ماضی نقلی	ماضی التزامی	ماضی بعید
آورد	اول شخص جمع	دوم شخص مفرد	سوم شخص مفرد
آورده‌ایم			
فرا گرفت			فرا گرفته بود

۱۰

 فیلیمو مدرسه

با توجه به متن، زیر پاسخ مناسب از داخل پرانتز خط بکشید.

الف) در مصراع «شط خر مشهر کف می‌زد» آرایه (تشبیه، تناسب، تشخیص) به کار رفته است.

ب) در بیت «ای دل غمدیده حالت به شود، دل بد مکن» آرایه (کنایه، تکرار، جناس) وجود ندارد.

۱۱

فیلیمو
مدرسه

۱۲

در بیت زیر به کدام ویژگی‌های نمادین (نماد) آئینه اشاره شده است؟
«آینه چون نقش تو بنمود راست / خود شکن آئینه شکستن خطاست»

با توجه به متن زیر به سوالات مطرح شده پاسخ دهید.

«ابلیس زهره ندارد که گرد او گردد. دزد را کی زهره آن بود که گرد چادر رابعه گردد؟ تو خود را مرنجان ای طرار که

اگر یک دوست خفته است، دوست دیگر بیدار است.»

۱۳

(۱) با توجه به متن، منظور از «دوست خفته» و «دوست بیدار» چه کسانی است؟

(۲) مفهوم عبارت «دزد را کی زهره آن بود» چیست؟

فیلیمو
مدرسه

۱۴

در عبارت زیر واژه «دوست» به ترتیب به چه کسانی اشاره دارد؟

«که اگر یک دوست خفته است، دوست دیگر بیدار است.»

فیلیمو
مدرسه

۱۵

جملات صحیح را با (ص) و جملات غلط را با (غ) مشخص کنید.

الف) واژه‌های «نقره‌فام» و «سیمگون» متضاد هستند. (.....)

ب) در بیت «که تواند که دهد میوه الوان از چوب؟/ با که داند که برآرد گل صدبرگ از خار؟» پرسش انکاری به کار رفته است. (.....)

ج) بیت «چون سگ اصحاب کهف، آن خرس زار/ شد ملازم در پی آن بردبار» تلمیح دارد. (.....)

د) در بیت «ز نوای مرغ یا حق بشنو که در دل شب/ غم دل به دوست گفتن، چه خوش است شهریارا!» کلمه مشخص شده، تخلص شمس الدین محمد، شاعر معروف قرن هشتم است. (.....)

فیلیمو
مدرسه

- ۱ تلمیح (به داستان حضرت ابراهیم (ع) اشاره دارد.)
- ۲ الف) در هر فردی این دو گوهر (شایستگی‌های اکتسابی مانند علم و دانش و اصل نسب نیکو) را دیدی، او را رها نکن.
ب) پروردگارا: تو آگاهی که من علاقه قلبی‌ام این است که از فرمان و دستور تو پیروی کنم.
ج) انگیزه‌ای در وجود من ایجاد شد.
- ۳ یعنی نیمی از کشورهای جهان و قدرت‌های جهانی با تانک و تجهیزات جنگی به جنگ با ایرانیان برخاستند و در ایران هم تنها سلاح رزمندگان ایمان و توکل‌شان بر خداست.
- ۴ ۱) جان‌بخشی (جناس اضافه است) ۲) تضاد ۳) تشبیه ۴) تلمیح
- ۵ الف) ماضی نقلی ب) مضارع التزامی
- ۶ الف) آگاه کردن - مجازات کردن ج) کالا
ب) فکر کردن - اندیشه کردن
د) جرات
- ۷ الف) تذکره الاولیا ب) بهارستان
- ۸ مراعات نظیر (تناسب) - تلمیح
- ۹ الف) تشخیص ب) جناس
- ۱۰
فعل	ماضی نقلی	ماضی التزامی	ماضی بعید
آورد	آورده‌ایم	بیاوری	آورده بود
فرا گرفت	فرا گرفته‌ایم	فرا بگیری	فرا گرفته بود
- ۱۱ الف) تشخیص ب) جناس
- ۱۲ حقیقت‌گویی و صداقت و راستی
- ۱۳ ۱) رابعه / خدا ۲) دزد جرات و شهامت ندارد.
- ۱۴ دوست اول: «رابعه» / دوست دوم: «خداوند»
- ۱۵ الف) غ ب) ص ج) ص د) غ